

maatschappijwetenschappen

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Examens (CvE) op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet CvE de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
 - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 78 scorepunten worden behaald.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1 Invoering OV-chipkaart

1 maximumscore 2

- Het kenmerk dat een collectief goed voor iedereen beschikbaar moet zijn 1
- Als er minder ritten zijn in een bepaald gebied dan zal het openbaar vervoer niet meer beschikbaar zijn voor mensen die zich binnen dat gebied willen verplaatsen 1

2 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

De PvdA is een sociaaldemocratische partij. Een uitgangspunt van de sociaaldemocratie is dat ze opkomt onder andere voor mensen die minder goed in staat zijn om zelf aan te sluiten bij de samenleving. Onder de groep ouderen zijn er velen die moeite hebben om veranderingen bij te benen en daarom is een goede informatievoorziening voor ouderen nodig om ze bij de samenleving te houden. Opkomen voor ouderen past dus bij de PvdA als sociaaldemocratische partij.

- voor de naam van de stroming 1
- voor een juist kenmerk 1
- voor een juiste uitleg 2

3 maximumscore 4

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een politieke partij probeert haar doelen te bereiken vooral door plaatsen te bezetten waar de macht wordt uitgeoefend. Ze probeert zelf deel uit te maken van de groep die de politieke beslissingen neemt 2
- of
- Een politieke partij probeert haar doelen te bereiken met formele middelen zoals het indienen van een motie of een amendement, of met een informeel middel zoals lobbyen 2
- Een pressiegroep probeert meestal de beslissers te beïnvloeden. De pressiegroep kan zich daartoe direct op de beslissers richten maar ze kan dat ook doen via de publieke opinie 2

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

4 maximumscore 4

Twee van de volgende voorbeelden van juiste kenmerken met juiste verwijzing:

- De kwestie wordt als ongewenst ervaren door een groot aantal mensen. Uit de tekst blijkt dat verschillende belangenorganisaties, zoals CSO en Rover, zich bezighouden met het probleem. (regel 35 e.v.)
- De kwestie wordt als veranderbaar beschouwd. Uit de tekst blijkt dat de belangenorganisaties het probleem willen oplossen door de strippenkaart nog te behouden. (regels 40 en 41)
- De kwestie is langs de poortwachters gekomen. Uit de tekst blijkt dat de media erover berichten (de publicatie van tekst 1) en dat belangenorganisaties zoals CSO en Rover en politieke partijen zich ermee bezighouden. (onder andere regel 36 en regels 8-9)

per juist kenmerk

1

per juiste regelverwijzing

1

Opmerking

Voor een verwijzing naar de tekst alleen een scorepunt toekennen als deze op een juiste wijze gekoppeld is aan een kenmerk.

5 maximumscore 1

De barrière die in tekst 1 aan de orde is, dat is de barrière dat er een beslissing genomen moet worden over een beleidsmatige oplossing.

6 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- Een belangengroep kan zich in deze fase richten op individuele Kamerleden omdat die bij deze barrière deel kunnen nemen aan het debat en een stem gaan uitbrengen.
- Een belangengroep kan zich in deze fase richten op de media omdat de wijze waarop de media verslag doen van het probleem en de discussie daarover, invloed heeft op de Kamerleden die straks gaan stemmen.

Opmerking

Het antwoord 'politieke partij' moet soms fout gerekend worden. Het is niet zinvol om je te richten op een politieke partij als organisatie. In deze fase van de besluitvorming zal geen congres meer gehouden worden waarin een partijstandpunt geformuleerd gaat worden.

Noemt een kandidaat als antwoord 'politieke partij' en geeft hij daarbij de volgende invulling van de rol van de politiek partij dan moet het antwoord goed gerekend worden:

Het kan wel zinvol zijn om één of enkele invloedrijke mensen binnen de partij te benaderen. Het moeten dan personen zijn die direct invloed hebben op de Kamerleden.

Vraag	Antwoord	Scores
7	maximumscore 4	
	<ul style="list-style-type: none"> • Een factor bestaat uit de eigen machtsmiddelen van een groep zoals omvang en financiële middelen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Eén van de volgende voorbeelden uit de tekst: <ul style="list-style-type: none"> – De organisatie vertegenwoordigt drie miljoen reizigers. (regel 11) – De organisatie bestaat al lang (1971) en heeft dus veel ervaring. (regel 34) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Factoren die samenhangen met de verhoudingen binnen de pressiegroep zelf zoals de mate van eensgezindheid en de afstand tussen de leiding en de leden 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Eén van de volgende voorbeelden uit de tekst: <ul style="list-style-type: none"> – Ervaringen van reizigers worden gebruikt om overheden te adviseren. (regels 13-16) – De doelen van de organisatie zijn helder. (regels 19-33) – De organisatie bestaat al lang (1971) en heeft een duidelijke structuur (regels 34-46) 	1
8	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • De controle- of waakhondfunctie 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • De betrokken journalist stelt samen met de NOS het tekortkomen in het functioneren van de OV-chipkaart vast en plaatst het hiermee op de politieke agenda 	1
9	maximumscore 3	
	De actie is een voorbeeld van burgerlijke ongehoorzaamheid want het voldoet aan de volgende drie kenmerken:	
	<ul style="list-style-type: none"> • openlijk de wet overtreden: de SP-er reist met een gekraakte OV-chipkaart, dat mag niet volgens de wet en hij komt daar openlijk voor uit 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • op een geweldloze manier: bij het kraken en illegaal reizen wordt geen geweld gebruikt 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • met het doel om een wet/regeling ter discussie te stellen en niet vanwege eigenbelang: de SP vraagt een spoeddebat over de kwestie 	1

Opgave 2 Massamedia

10 maximumscore 1

Als er meer kijkers zijn dan kan de zender meer geld vragen voor de reclamezendtijd bij het programma.

11 maximumscore 2

Marktsegmentering is het opdelen van de markt in doelgroepen. Als een programma zo gemaakt is dat het voldoende kijkers trekt die een koopkrachtige doelgroep vormen van een voldoende groot aantal adverteerders, dan kan een duur programma met weinig kijkers toch

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

commercieel aantrekkelijk zijn voor een commerciële zender. Er kunnen dan namelijk genoeg adverteerders bij dat programma gevonden worden om winst te maken.

12 maximumscore 4

Uitgangspunten van het mediabeleid zijn (twee van de volgende):

- uitingsvrijheid;
- pluriforme informatievoorziening;
- van hoogwaardige kwaliteit;
- een evenwichtige programmering die aansluit bij de democratische, sociale en culturele behoeften van de samenleving.

Voorbeelden van een uitleg zijn:

- Grote aantallen kijkers trek je vooral met sensationeel en oppervlakkig amusement en dat is niet altijd te combineren met het leveren van hoogwaardige kwaliteit.
- Het uitgangspunt uitingsvrijheid betekent dat ook opvattingen die minder populair zijn, en dus minder kijkers trekken, aan bod moeten komen.
- Ook al streeft de publieke omroep ook naar het trekken van veel kijkers, het uitvoeren van de opdracht om de uitgangspunten van het mediabeleid te realiseren maakt dat niet altijd mogelijk.

per juist uitgangspunt	1
per juiste uitleg	1

13 maximumscore 2

Het Commissariaat voor de Media ziet toe op naleving van de reclameregels die in de Mediawet staan.

14 maximumscore 3

- Met het begrip individualisering 1
- Individualisering is de ontwikkeling waarin een individu zich in toenemende mate vrij voelt om zelf zijn leven in te richten. Dat mensen kiezen uit en wisselen tussen een groot aantal levensstijlen, is daar een uiting van 2

15 maximumscore 2

- Socialisatiefunctie 1
- Realitytelevisie leert hoe om te gaan met andere mensen. Dat is overdracht van waarden normen en gedragswijzen en dat is precies wat socialisatie inhoudt 1

Vraag	Antwoord	Scores
16	maximumscore 3	
	<ul style="list-style-type: none"> • a één van: AVRO, BNN, EO, KRO, VARA, VPRO, NCRV, TROS, MAX, PowNed, WNL • b één van: NOS, NTR, STER, Socutera • c één van: IKON, RKK, JO, HUM, OHM, BOS, ZvK 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
17	maximumscore 4	
	Voorbeeld van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Netprofilering houdt in dat een net (bijvoorbeeld Nederland 1) een herkenbaar ‘gezicht’ heeft waardoor kijkers met een bepaalde belangstelling aangetrokken worden 	2
	<ul style="list-style-type: none"> • Met de komst van de commerciële zenders werd concurrentie belangrijker. Commerciële zenders spelen in op behoeften van specifieke groepen kijkers waardoor ze interessant waren voor adverteerders die zich op die groep wilden richten. Door veel vermaak in hun programmering te stoppen, wisten ze bovendien grote groepen kijkers te trekken. Ook de publieke omroep moet voldoende kijkers trekken vanwege twee redenen: zonder kijkers heeft de publieke omroep geen bestaansreden en bovendien moet ze een deel van haar inkomsten halen uit advertentieopbrengsten (STER). Door een duidelijker gezicht te geven aan de netten, wordt een groter publiek aangetrokken dat bovendien per net gegroepeerd is met specifieke interesses. Dit trekt adverteerders aan 	2
18	maximumscore 2	
	Voorbeeld van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Een voordeel is dat omroepverenigingen hun aandacht minder versnipperen zodat ze elk een hogere kwaliteit op onderdelen van het totaalprogramma realiseren 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Een nadeel is dat omroepverenigingen hun oorspronkelijke herkenbaarheid verliezen waardoor leden afhaken. Ze moeten nieuwe manieren zien te vinden om leden aan zich te binden 	1
19	maximumscore 3	
	<ul style="list-style-type: none"> • Van de NOS wordt een grotere mate van objectiviteit verwacht 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Ledengebonden omroepverenigingen zijn niet onafhankelijk (ze kleuren het nieuws vanuit hun levensbeschouwing en moeten hun leden zien te behouden). Dat kan ten koste gaan van de objectiviteit van het nieuws 	2
20	maximumscore 1	
	Omroep MAX richt zich op ouderen en daar komen kunstheupen meer voor.	

Opgave 3 Criminaliteit begrenzen

21 maximumscore 2

Dat criminaliteit relatief is, houdt in dat niet altijd en overall dezelfde gedragingen strafbaar worden gesteld. In tekst 6 staat dat in Nederland downloaden van muziek niet wettelijk strafbaar is gesteld terwijl dit in Frankrijk wel het geval is.

22 maximumscore 2

Tim Kuik is van mening dat een downloadverbod pas zin heeft als er ook sancties op staan. De rationele keuzetheorie stelt dat mensen, als ze een wet willen overtreden, een afweging maken tussen baten en lasten. Een zware sanctie zal hen ervan weerhouden om het downloadverbod te schenden. Dat is wat Kuik wil en dat past dus bij de rationele keuzetheorie.

23 maximumscore 4

- De discussie gaat bij dit vraagstuk over enerzijds de rechtsbescherming van de burger die door een downloadverbod in het geding is omdat controle zijn privacy zou aantasten en anderzijds het handhaven van de rechtsorde om het auteursrecht van artiesten te beschermen. Het dilemma van de rechtsstaat verwijst naar het met elkaar in conflict komen van de eis van rechtsbescherming met de eis van rechtshandhaving 2
- Eén van de volgende citaten bij rechtsbescherming: 1
 - “Zonder tussenkomst van de rechter mensen afsluiten van internet gaat tegen de beginselen van de rechtsstaat in.” (regels 57-59)
 - “Bovendien kun je niet op individueel niveau vaststellen dat iemand iets doet wat niet mag, zonder zijn privacy te schenden.” (regels 60-63)
- Eén van de volgende citaten bij het ontbreken van rechtshandhaving / handhaving van de rechtsorde: 1
 - “Hun recht op zeggenschap over hun werk wordt stelselmatig geschonden.” (regels 7-9)
 - “Hun platen, films en televisieseries worden, zonder dat zij daar toestemming voor hebben gegeven, illegaal verspreid via internet en komen op die manier bij miljoenen mensen terecht zonder dat zij daar een cent aan verdienen.” (regels 9-15)
 - “De rechten van rechthebbenden worden steeds vaker geschonden.” (regels 37-38)

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

24 maximumscore 2

Soevereiniteit van staten houdt in dat binnen de grenzen van een staat alleen de eigen wetten gelden en niet de wetten van een andere staat. Een politieagent ontleent zijn speciale opsporingsbevoegdheden aan de wet die geldt binnen een bepaalde staat. Buiten het grensgebied van die staat heeft een politieagent niet meer bevoegdheden dan ieder ander. Een politieagent die een wetsovertreder volgt die de grens overgaat, kan aan de andere kant van de grens bijvoorbeeld die wetsovertreder niet arresteren. De mogelijkheden van een politieagent worden dus beperkt door de soevereiniteit van de andere staat.

25 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord:

De politie mag niet zomaar de bestanden van iemands computer bekijken omdat ze daarvoor een bevel voor huiszoeking van de officier van justitie moet hebben.

26 maximumscore 2

De Europese Commissie neemt initiatief bij regelgeving.

27 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

De intergouvernementele procedure geeft de individuele lidstaat meer greep op de uitkomst in die zin dat er nooit een besluit zal komen zonder de instemming van elk van de lidstaten. Het probleem van de collectieve actie maakt duidelijk dat lidstaten vaak de neiging zullen hebben om voor korte termijn eigenbelang te kiezen zodat suboptimale oplossingen voor algemene belangen het resultaat zullen zijn. Bij supranationale besluitvorming zal het algemeen belang eerder doorslaggevend zijn.

28 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Meer bij politiek rechts 1
- Linkse politici denken bij de oorzaken van criminaliteit vaker aan maatschappelijke omstandigheden en rechtse politici vaker aan persoonlijke keuzes en een verkeerd normbesef 2
- Maatschappelijke omstandigheden kun je met zwaardere straffen niet beïnvloeden en persoonlijke keuzes misschien wel 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

29 maximumscore 3

- Het verhogen van de strafmaat is een aanpassing van c de wetgeving 1
- Voorbeelden van juiste andere soorten beleid (twee van de volgende): 2
- Opsporingsbeleid. De overheid kan het aantal opsporingsactiviteiten dat gericht is op mensenhandel, verder uitbreiden.
- Vervolgingsbeleid. De overheid kan bijvoorbeeld standaard de hoogste prioriteit geven aan het vervolgen van mensenhandelaren/de strafeis maximaliseren/zoveel mogelijk verdiensten en gebruikte vervoersmiddelen proberen te confisqueren/extra aandacht richten op het veroordelen van zo veel mogelijk betrokkenen bij de organisatie en uitvoering van mensenhandel.
- Preventieve maatregel. De overheid kan in landen waar slachtoffers van mensenhandel vandaan komen voorlichting geven aan mogelijke slachtoffers/proberen het toekomstperspectief van deze mensen in hun eigen land te verbeteren.

30 maximumscore 2

Beveiliging van de maatschappij zal gedurende die dertig jaar wel gerealiseerd worden want de veroordeelde kan vanuit de gevangenis niet veel uitrichten.

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per school in het programma WOLF. Zend de gegevens uiterlijk op 22 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

- tekst 1 http://vorige.nrc.nl/binnenland/article2464417.ece/Controle_Rotterdam_op_afschaffing_strippenkaart - www.nrc.nl, 21 januari 2010
- tekst 2 <http://www.rover.nl/info/info.php>
- tekst 3 www.nieuwsuur.nl, 25 januari 2011 - <http://nieuwsuur.nl/onderwerp/214123-kraken-ovchipkaart-kinderspel.html>
- tekst 4 naar: Stijn Bronzwaer, NRC handelsblad, 15 maart 2011
- tekst 5 naar: Marc Chavannes, NRC Handelsblad, 2 april 2011
- tekst 6 naar: Wouter Keuning, de Volkskrant, 13 november 2010
- tekst 7 KLPD – Dienst Nationale Recherche – Overall-beeld Aandachtsgebieden, juli 2010 - pagina 21
- tekst 8 www.nu.nl, 13 april 2011, 18:05 uur
- tekst 9 <http://www.elsevier.nl/web/Nieuws/Nederland/288123/Kamermeerderheid-wil-hogere-straffen-mensenhandel.htm>, 1 februari 2011, 07:22

Maatschappijwetenschappen havo

Centraal examen havo

Tijdvak 2

Correctievoorschrift

Aan de secretarissen van het eindexamen van de scholen voor havo

Bij het centraal examen maatschappijwetenschappen havo:

Op **pagina 10** van het correctievoorschrift, bij **vraag 27** moeten altijd 2 punten worden toegekend, ongeacht of er wel of geen antwoord gegeven is, en ongeacht het gegeven antwoord.

Toelichting:

Het begrip 'probleem van collectieve actie' is wel opgenomen in de syllabus voor vwo, maar niet in de syllabus voor havo.

NB

- a. Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
- b. Als eerste en tweede corrector al overeenstemming hebben bereikt over de scores van de kandidaten, past de eerste corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe en meldt de wijzigingen in de score aan de tweede corrector.
- c. Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden WOLF-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Ik verzoek u dit bericht door te geven aan de correctoren Maatschappijwetenschappen havo.

Het College voor Examen,
Namens deze, de voorzitter,

drs H.W. Laan